

Mora kommun

Beslut efter uppföljning för grundskola

efter tillsyn i Noretskolan 7-9
belägen i Mora kommun

Uppföljning av tillsyn i Noretskolan 7-9

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Mora kommun under hösten 2016. Skolinspektionen fattade den 18 januari 2017 beslut efter tillsyn för Noretskolan 7-9. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Mora kommun inkom med den 4 september 2017, kompletteringar som inkom den 10 och 26 oktober 2017 och Skolinspektionens uppföljningsbesök den 6-7 november 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Mora kommuns verksamhet vid Noretskolan inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.	Föreläggande vid vite	2018-08-31

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristen anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	
Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Brist avhjälp

4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
	Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	Brist avhjälp
6. Styrning och utveckling av verksamheten		
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälp
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpes.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpes samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpes de brister som kvarstår.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Mora kommun att vid vite av 300 000 kronor senast den 31 augusti 2018 vidta åtgärder för att avhjälpes påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Mora kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

I beslutet redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Mora kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att alla elever vid Noretskolan 7-9 tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår att:

- följa upp studieron på skolan,
- utifrån uppföljningen identifiera och vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra studieron och
- utvärdera de vidtagna åtgärderna för att säkerställa att de har gett resultat.

Motivering till bedömning av brist

I beslut den 18 januari 2017 (dnr 43-2016:4846) bedömde Skolinspektionen att det fanns allvarliga brister i studieron vid Noretskolan 7-9. Mora kommun förelades i beslutet att vid vite av 500 000 kronor vidta åtgärder för att avhjälpa denna och andra brister samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2017.

Det finns fortfarande allvarliga brister i studieron

Skolinspektionens bedömning är att det fortfarande finns allvarliga brister i arbetet med att utforma utbildningen så att alla elever vid Noretskolan 7-9 tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Utredningen visar att det inte råder studiero på en stor del av skolans lektioner. Studieron varierar beroende på vilken lärare det är som undervisar och vilken klass som undervisas. Utredningen visar att det som påverkar studieron negativt är bland annat att elever pratar, skriker, slåss eller tar med sig incidenter som hänt på rasten in på lektionen. Visserligen har skolan vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med problematiken men dessa åtgärder har inte gett tillräckligt resultat. Skolinspektionen vill understryka att det är av största vikt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I förarbetena till bestämmelsen anges att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö (prop. 2009/10:165 s. 319).

Av Skolinspektionens intervjuer med elever, annan skolpersonal och lärare framkommer att det inte råder studiero på en stor del av skolans lektioner. Av 16 intervjuade elever uppger en tredjedel av eleverna att det endast är studiero på ett fåtal lektioner, en tredjedel av eleverna att det är studiero på hälften av lektionerna och en tredjedel av eleverna att det är studiero på de flesta lektionerna men att det varierar från dag till dag. Några elever säger att "det är jättestökigt, det är bara lugnt om eleverna ser på film för då sover eleverna". Några andra elever uppger att elever blir utvisade från undervisningslokalen en till två gånger i veckan. Elever uppger vidare att vissa lektioner är så stökiga att många elever inte lär sig något på de lektionerna. Skolpersonal uppger att "studieron i vissa fall är hemsk". Några lärare uppger i Skolinspektionens intervjuer att det inte är studiero i alla klasser och några lärare uppger att studieron är bra överlag.

Av Skolinspektionens intervjuer med elever, lärare, rektor och annan skolpersonal framkommer att studieron varierar beroende på vilken lärare det är som undervisar eleverna och vilken klass som undervisas. Några lärare uppger att studieron är beroende av vilken klass lärarna undervisar och vilken tid på dagen det är. Eleverna uppger att studieron är beroende av vilken lärare som undervisar klassen. Eleverna uppger vidare att det ofta händer att lärare inte reagerar när det är dålig studiero. Eller, uppger intervjuade elever, så blir lärarna arga vilket inte hjälper eftersom eleverna bara blir irriterade och triggas igång av det vilket gör situationen ännu värre. De intervjuade eleverna uppger vidare att de lärare som upprätthåller bra studiero på sina lektioner är de lärare som har en bra relation till eleverna, de lärarna sätter, enligt eleverna, gränser och är tydliga utan att vara för stränga. Representanter för elevhälsan och annan skolpersonal bekräftar i Skolinspektionens intervjuer att studieron varierar och att studieron är beroende av lärarnas förmåga. Skolsköterskan uppger vidare att elever i årskurs 7, vid hälsosamtalen, berättat att det ofta är varierande studiero. Även rektorn uppger i Skolinspektionens intervju att elever berättat för henne att studieron är beroende av vilken lärare de har. Rektorn uppger också att studieron varierar mycket mellan de olika årskurserna och att lärarna har pratat om att satsa på årskurs 7 för skapa en ny kultur med bra skolmiljö.

Av Skolinspektionens intervjuer med elever framkommer att det som påverkar studieron negativt är bland annat att elever pratar, skriker, slåss eller tar med

sig incidenter som hänt på rasten in på lektionen. Till exempel när det är bråk i korridoren kan de inblandade eleverna inte koncentrera sig på lektionen som kommer därefter. Elever uppger vidare att på vissa lektioner får eleverna äta godis eller så får de inte det men läraren säger inte till eleverna som äter godis. Det är också, enligt några elever vanligt att elever går ut och in ur klassrummet under lektionerna och att det stör studieron samt att många elever kommer för sent till lektionen. Att elever stör studieron genom att prata under lärarnas genomgångar, använda mobiltelefoner för att spela spel, sparka och knuffa på varandra, komma för sent till lektionerna eller gå ut och in från klassrummet under lektionen iakttog Skolinspektionen vid de 13 lektionsobservationerna som genomfördes i samband med uppföljningsbesöket. Även av Skolinspektionens intervju med annan skolpersonal framkommer att det finns elever som går in och ut från lektionerna.

Av utredningen framkommer att skolan visserligen har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med problematiken men att dessa åtgärder inte gett tillräckligt resultat. I Skolinspektionens intervju med huvudmannen uppges att åtgärder som vidtagits är att antalet skolledare och tjänster inom elevhälsan har utökats. Av Skolinspektionens intervjuer med elever och lärare framkommer att åtgärder som lärarna vidtagit är att eleverna ska ha bestämda platser i klassrummet, att elever får lyssna på musik i klassrummet, förbud mot mobiltelefoner under lektionstid, hemringning till vårdnadshavare om elev missköter sig, omfördelning av lärarresurserna och att lärarna diskuterat att ha en gemensam lektionsstruktur. Eleverna uppger dock att förbudet mot mobiltelefoner inte har hjälpt så mycket eftersom eleverna istället håller på med sina lärplattor samt att alla lärare inte följer de bestämda åtgärderna, till exempel att eleverna ska ha bestämda platser i klassrummet. Elever uppger vidare att lärarna inte har ett gemensamt förhållningssätt eller gemensamma strategier för att skapa studiero på lektionerna, till exempel önskar eleverna att lärare kunde flytta isär de elever som inte kan arbeta bra ihop. Detta bekräftas av Skolinspektionens intervjuer med lärare där det framkommer att det inte finns en samsyn bland alla lärare om hur studieron ska vara och att det finns ett behov av att diskutera detta. Lärarna uppger att det har skett diskussioner i arbetslagen om hur lärarna ska arbeta med att öka studieron men att inget gemensamt beslut har tagits. Någon lärare anser att lärarna måste diskutera mer konkret hur de ska göra för att öka studieron. Lärare uppger vidare att det har varit flera rektorsbyten och att ingen ledare har tagit ansvar för att förändra studieron. Några lärare uppger att studieron är sämre detta läsår jämfört med tidigare läsår. Rektorn uppger i Skolinspektionens intervju att skolan arbetade mer med tolerans och demokrati under vårterminen än studiero.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt samma bestämmelses andra stycke, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Noretskolan 7-9 uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Mora kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa de konstaterade bristerna.

Skolinspektionen konstaterar att det, trots Skolinspektionens tidigare förläggande (se beslut den 18 januari 2017, dnr 43-2016:4846) fortfarande finns allvarliga brister i studieron vid skolan. Skolinspektionens uppföljning visar, som framgått, att alla elever fortfarande inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. De åtgärder som skolan vidtagit för att komma tillrätta med problematiken har inte gett tillräckligt resultat.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan har fått och framöver riskerar att få för eleverna och den tid under vilket bristerna har pågått bedömer Skolinspektionen att bristerna är av sådan art att de allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Avhjälpta brister i verksamheten

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Mora kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Mora kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

I beslut den 18 januari 2017 (dnr 43-2016:4846) bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i det särskilda stödet vid skolan. Det fanns elever som var placerade i en särskild undervisningsgrupp utan att det fanns beslut om att det särskilda stödet ska ges i den särskilda undervisningsgruppen för dessa elever. Mora kommun förelades i beslutet att vid vite av 500 000 kronor vidta åtgärder för att avhjälpa denna och andra brister samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2017.

Skolinspektionens bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisade åtgärder, och av Skolinspektionens utredning i övrigt, inte framkommer annat än att den påtalade bristen är åtgärdad.

Av den redogörelse som huvudmannen inkommit med samt av de beslut om åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att samtliga elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp har åtgärdsprogram som innebär beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Rektorn uppger vidare i Skolinspektionens intervju bland annat att rutinerna gällande beslut om placering i särskild undervisningsgrupp har förändrats för att rektorn ska kunna säkerställa att alla elever som är placerade i en särskild undervisningsgrupp har beslut om placering i gruppen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterade att Mora kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. (5 kap. 3 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Mora kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

I beslut den 18 januari 2017 (dnr 43-2016:4846) bedömde Skolinspektionen att det fanns allvarliga brister i tryggheten vid Noretskolan. Mora kommun förelades i beslutet att vid vite av 500 000 kronor vidta åtgärder för att avhjälpa denna och andra brister samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2017.

Skolinspektionens bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisade åtgärder, och av Skolinspektionens utredning i övrigt, inte framkommer annat

än att den påtalade bristen inom skolans arbete med att utforma en utbildning så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet är åtgärdad.

Av Skolinspektionens intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att det kränkande språkbruket inte längre upplevs som ett problem på skolan. Några elever uppger att "det var så förut förra året men det har löst sig". Lärare uppger att det har blivit lugnare och att det är en liten grupp elever som har "dåligt språk". Rektorn uppger att det inte längre förekommer rasistiska kommentarer på skolan. Lärare och rektorn uppger vidare att det skett ett stort arbete för att förändra språkbruket. Lärare uppger att en förstelärare med värdegruppuppdrag har anställts och anordnat flera värdegruppsträffar för all personal. Aktiviteter har genomförts på skolan för att skapa en bättre kultur och sammanhållning bland eleverna. Det har också, uppger lärare, genomförts flera personalutbildningar bland annat gällande värdegrund, rasism och främlingsfientlighet.

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer att bråk och konflikter mellan elever och elevgrupper inte längre upplevs som ett problem på skolan. Rektorn uppger att det har gjorts ett stort arbete kring värdegrunden vilket bidragit till att konflikterna mellan elevgrupper har upphört. Lärare uppger att skolan satsat på rastaktiviteter i form av pingisbord där elever som tidigare varit i konflikt med varandra nu spelar pingis tillsammans. Elever säger att "det är inget problem längre" och att det har skett åtgärder kring detta som gett resultat. Vidare uppger representanter för elevhälsan i Skolinspektionens intervju att rastvaktssystemet har förändrats och att antalet rastvakter ökat vilket har lett till att det är fler vuxna i korridorerna. Elevhälsan bekräftar att rektorn under vårterminen vidtog flera åtgärder för att minska konflikterna mellan elevgrupper, till exempel att låsa ytterdörrar, koppla in polis och att alla vuxna har namnbrickor på sig. Huvudmannen uppger att åtgärderna har gett effekt vilket syns genom att anmälningarna till trygghetsteamet minskat och att det krävs mindre kontakt med socialtjänst och polis.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Mora kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Mora kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

I beslut den 18 januari 2017 (dnr 43-2016:4846) bedömde Skolinspektionen att skolbiblioteket inte användes i utbildningen för att stödja elevernas lärande. Mora kommun förelades i beslutet att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2017.

Skolinspektionens bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisade åtgärder, och av Skolinspektionens utredning i övrigt, inte framkommer annat än att den påtalade bristen är åtgärdad och att skolbiblioteket numera används i utbildningen för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Av Skolinspektionens intervjuer med lärare och rektorn framkommer att skolbiblioteket på Noretskolan öppnades i oktober 2017 och att en skolbibliotekarietjänst har inrättats. Rektorn uppger vidare bland annat att det har upprättats en biblioteksplan.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Mora kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Mora kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

I beslut den 18 januari 2017 (dnr 43-2016:4846) bedömde Skolinspektionen att det fanns allvarliga brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid Noretskolan. Det skedde inte någon uppföljning och analys av kunskapsresultaten på skolenhetsnivå eller fattades beslut om åtgärder utifrån en sådan analys. Mora kommun förelades i beslutet att vid vite av 500 000 kronor vidta åtgärder för att avhjälpa denna och andra brister samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 31 augusti 2017.

Skolinspektionens bedömning är att det utifrån huvudmannens redovisade åtgärder, och av Skolinspektionens utredning i övrigt, inte framkommer annat än att de påtalade bristerna är åtgärdade.

Skolinspektionen har tagit del av rektorns dokumentation över det systematiska kvalitetsarbetet. Av dokumentet Kvalitetsrapport 2017, Grundskola (läå2016/2017) – Noret 7 – 9 framkommer, bland annat, att rektorn analyserat kunskapsresultaten och identifierat elevernas läsförståelse, matematik och NO-ämnena som utvecklingsområden. Vidare framkommer att rektorn har beslutat om utvecklingsåtgärder, till exempel att utöka det ämnesövergripande samarbetet gällande matematikundervisning och NO-undervisning, fortsätta Skolverkets kompetensutveckling Läslyftet och att arbeta utifrån de handlingsplaner som har utvecklats i alla ämnen utifrån hur undervisningen ska utformas i ämnet för att öka läsförståelsen.

I Skolinspektionens intervju med lärare och rektorn framkommer bland annat att lärarna har analyserat kunskapsresultaten och gett förslag på utvecklingsåtgärder som rektorn har tagit del av. Rektorn uppger vidare att hen har utarbetat en arbetsplan för skolan och att det kontinuerligt sker en uppföljning av arbetslagens arbete med arbetsplanen. Vidare uppger lärare bland annat att hemklassrum för ämnena matematik och NO-ämnena har skapats för att ge bättre möjlighet till laborativt arbete i undervisningen.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Tommy Lagergren

Beslutsfattare
Signerat av: Tommy Lagergren

X Sara Carlsson

Föredragande
Signerat av: Sara Carlsson

Hur man överklagar, se bilaga 1

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska lämnas till Skolinspektionen, Sveavägen 159 i Stockholm eller skickas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.